

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1434/2022

02.02.2023. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Милене Рашић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Машом Денић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Владимира Миклоша, због четири кривична дела недозвољене полне радње из члана 182. став 2. у вези члана 180. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Владимира Миклоша, адвоката Мирослава Косанића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 968/20 од 27.05.2022. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1 220/22 од 27.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 02.02.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Владимира Миклоша, адвоката Мирослава Косанића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 968/20 од 27.05.2022. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1 220/22 од 27.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К 968/20 од 27.05.2022. године, окривљени Владимир Миклош је оглашен кривим због извршења четири кривична дела недозвољене полне радње из члана 182. став 2. у вези члана 180. став 1. Кривичног законика, па га је суд за свако предметно кривично дело осудио на појединачну казну затвора у трајању од две године и шест месеци, те га је осудио на јединствену казну затвора у трајању од осам година и шест месеци. Окривљеном је у изречену казну затвора урачунато време проведено у притвору од 06.06.2020. године, па све до упућивања окривљеног у Завод за извршење кривичних санкција, а најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди.

Истом пресудом окривљеном је на основу члана 89а КЗ, изречена мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећенима – децом АА, ББ, ВВ и ГГ на удаљености мањој од 100 метара, као и забрана приступа простору око места становања свих оштећених, места рада – школовања оштећених, као и свако даље узнемиравање, односно даљу комуникацију са оштећенима у трајању од три године од дана правноснажности одлуке, с тим што се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере.

Поред тога, истом пресудом према окривљеном је на основу члана 7. Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, одређено да се након издржане казне затвора, имају применити посебне мере, таксативно наведене у изреци првостепене пресуде, а које мере ће се спроводити најдуже 20 година после извршене казне затвора, док ће суд по службеној дужности након истека сваких четири године од почетка примене посебних мера, по службеној дужности одлучити о потреби њиховог даљег спровођења. Такође, на основу члана 142. став 2. тачка 2) ЗКП од окривљеног ће се по правноснажности пресуде узети ДНК узорак за добијање ДНК профила, а за потребе вођења регистра о лицима осуђеним за кривична дела против полне слободе извршене према малолетним лицима.

Окривљени је ослобођен од обавезе плаћања трошкова кривичног поступка, те је одређено да исти падају на терет буџетских средстава суда, док су малолетни оштећени АА, ББ, ВВ и ГГ са својим евентуалним имовинскоправним захтевима, упућени на парницу.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Кж1 220/22 од 27.09.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе ОЈТ у Новом Саду и жалбе бранилаца окривљеног Владимира Миклоша, а првостепена пресуда је потврђена.

Бранилац окривљеног Владимира Миклоша, адвокат Мирослав Косанић, поднео је захтев за заштиту законитости због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа која је одржана без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се не могу заснивати.

Као незаконит доказ, бранилац окривљеног означава доказне радње испитивање сведока оштећених АА, ББ, ВВ и ГГ као и сведока ДД, као и записнике о испитивању наведених сведока, а којим доказним радњама није присуствовао окривљени, јер се налазио у притворској јединици Окружног затвора у Новом Саду, те да, иако је окривљени био упознат са својим правом из члана 300. став 1. ЗКП-да може присуствовати наведеним доказним радњама, исто му није омогућено, јер није доведен из притвора на саслушања. Бранилац даље у захтеву истиче, да сведоци – оштећени нису саслушани непосредно на главном претресу, већ је суд прочитао записнике о

саслушању оштећених, на који начин су повређена права окривљеног која проистичу из одредбе члана 33. став 5. Устава Републике Србије, као и члана 152. став 2. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица. Бранилац даље истиче да је и другостепени суд, такође заузео став да није неопходно испитивање сведока – оштећених на главном претресу, да би се избегла секундарна трауматизација сведока оштећених – деце, те је по ставу браниоца оваквим поступањем учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП.

Супротно изложеним наводима захтева за заштиту законитости, по оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно оценили да су овако изведени докази законити, те су наводи захтева за заштиту законитости оцењени као неосновани.

Према стању у списима предмета, супротно наводима у поднетом захтеву браниоца окривљеног, поступајући у складу са одредбом члана 300. став 1. и 4. Законика о кривичном поступку, јавни тужилац ОЈТ у Новом Саду је о наведеним доказним радњама – испитивању сведока оштећених деце АА, ББ, ВВ и ГГ, којима је одређен статус посебно осетљивих сведока, као и сведока ДД, обавестио, поред окривљеног и браниоце окривљеног.

Одредбом члана 300. став 1. ЗКП прописана је дужност јавног тужиоца да упуту позив осумњиченом и браниоцу о времену и месту испитивања сведока или вештака, односно ставом 4. истог члана, да, ако осумњичени има браниоца, јавни тужилац ће, по правилу, позивати односно обавештавати само браниоца.

Имајући наведено у виду, у конкретном случају присуство браниоца доказним радњама или само обавештење браниоца да ће јавни тужилац предузети наведене радње, о чему постоје докази у списима предмета, представља законито поступање јавног тужиоца као органа поступка и испуњење обавезе прописане одредбом чл.300 ст. 4 ЗКП, због чега искази сведока испитаних у одсуству браниоца и окривљеног који су уредно обавештени, нису незаконити докази.

Истоветни наводи били су предмет разматрања Вишег суда у Новом Саду Кж1 220/22 од 27.09.2022. године, који је у овом кривичном поступку поступао као другостепени, те који је изложене наводе жалбе бранилаца окривљеног оценио као неосноване и за свој став дао правилне, аргументоване и јасне разлоге, (на страни 4. став четири и на страни 5. став први и други другостепене пресуде), а које разлоге Врховни касациони суд у свему прихвата и на њих упућује у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП.

Следствено наведеном, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд у доказном поступку извео доказ на којем се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да стога није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП, на коју бранилац окривљеног неосновано указује у захтеву за заштиту законитости.

Осим тога, бранилац окривљеног захтев подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, наводећи да је суд окривљеном изрекао исте казне за свако од четири кривична дела, при том не водећи рачуна о различитим радњама извршења

сваког од наведених кривичних дела. Поред тога, бранилац у оквиру исте повреде кривичног закона истиче и чињенице које се односе на рехабилитацију окривљеног и брисање из казнене евиденције осуде за кривично дело по пресуди К 1507/98 од 08.09.1999.године, која је цењена као отежавајућа околност. Међутим, на описан начин, иако у захтеву формално означава повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, која у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, бранилац, по налажењу Врховног касационог суда, суштински указује да суд није правилно одмерио казну с обзиром на околности које утичу на одмеравање казне, односно истиче повреду закона из члана 441. став 1 ЗКП.

Врховни касациони суд се није упуштано у разматрање наведене повреде закона из члана 441. став 1. ЗКП, јер иста не представља законски разлог у смислу члана 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени, преко браниоца, може поднети захтев за заштиту законитости.

Истичући напред наведене повреде, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости указује и на повреду Устава, позивајући се на повреду одредаба члана 33. став 5. Устава РС, међутим, како уз поднети захтев бранилац Мирослав Косанић није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права која се односи на окривљеног или друге учеснике у поступку, сходно члану 484. ЗКП, то захтев у овом делу нема прописан садржај, те се Врховни касациони суд није упуштао у разматрање наведене повреде закона.

Из изнетих разлога, налазећи да у предметном кривичном поступку нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Владимира Миклоша, адвоката Мирослава Косанића, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП, захтев за заштиту законитости одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић